

**ПЕДАГОШКО-ПСИХОЛОШКИ
ПРИСТУП УЧЕНИКУ СА
ПОЈАЧАНОМ АГРЕСИЈОМ**

- **Агресивно понашање - свако понашање коме је циљ да се неко повриједи (физички или психички).**
- **Има за сврху да „агресору“ прибаве осјећај извјесне надмоћности, веће вриједности од других односно задовољство у увјерењу да је други повријеђен, понижен, онемогућен у неким својим настојањима или на било који начин оштећен.**
- **Физички напад (удара, штипка, гурка, чупа,....)**
- **Вербална агресивност (оговарање, псовка, грубе ријечи, исмијавање, вријеђање, тужакање, уцјењивање, оцрњивање...)**
- **Агресивно понашање - прикривеном агресивношћу (тобоже ненамјерно уништава разне вриједне предмете, или оне до којих је особи коју дијете жели повриједити јако стало).**
- **Нека дјеца показују своју агресивност тако да отимају својим другарима ствари и скривају их уживајући у забуни, страху или бијесу који тиме изазивају код њих.**

- **Узроци агресивног понашања**
- **породично окружење** (занемаривање, строго и безразложно кажњавање, свађе и насиље у породици, алкохолизам, лоша комуникација, недостатак надзора);
- **неадекватна педагошка клима у школи**, (није креиран школски амбијент у којем се сви ученици осјећају прихваћени, слободни и сигурни, у којем се сви придржавају јасно постављених норми и стандарда понашања и исто очекују и траже од других);
- **лоше друштво** (тјерају их на насилништво);
- **насиље у окружењу**;
- **насиље у средствима масовне комуникације**, посебно насиље на телевизији;
- **недостатак садржаја за коришћење слободног времена**;
- **осјећај несигурности, изолованости, занемарености**;
- **поступање по узору** (насилник је и сам био жртва малтретирања).

Шта предузети?

Приоритетан задатак - сарадњом са родитељима **развиати најефикаснији метод контроле агресивног понашања дјече;**

- **изградити** код родитеља **увјерење** да је за правилан развој дјетета важно да се оно осјећа сигурно, заштићено и вољено;
- **Упутити родитеље да:**
 - уче дјете да агресивно понашање није добро понашање;
 - у комуникацији са дјецом **избјегавају** негативне изјаве (пријетње, наредбе, вику, сарказам);
 - обраћају се дјечи позитивним изјавама (очекујем од тебе, било би добро, шта мислиш како би било да,.....можеш ти то боље, другачије;
 - не савјетују дијете да узвраћа ударац;
 - пажњу и бригу прво поклањају жртви;
 - не кажњавају физички дијете, не вријеђају га и не омаловажавају јер тиме се дјетету даје модел који ће копирати и примјењивати у социјалним односима.
 - .

- објасне агресиивном дјетету како се жртва осјећа, (учи да саосјећа са другима);
- подстиче дијете да се не издваја, осамљује већ да иде у групи;
- воде рачуна како се обраћају једни другима, дјеци, какав тон и боју гласа користе у вербалној комуникацији, те да ли се често расправљају, препиру, или свађају;
- Смиреност је кључно рјешење приликом агресивног понашања.

Шта радити у (школи)учионици?

Наставници:

- његовати појерење са ученицима;
- успоставити демократска и јасна правила понашања и инсистирати на њиховом сталном и досљедном примјеном;
- вербална омаловажавања и физичко злостављање неће никад толерисати, исте ће увијек санкционисати;
- омогућити сваком дјетету да доживи искуство успјеха и похвалити га при томе;
- развијати емпатију;
- знати препознати злостављање у породици, и механизме заштите дјетета од истог;
- искључити дијете из групе или неке активности ако је то нужно,
- задавати дјечи додатне активности;
- обезбиједити промјену активности када осјети засићење дјетета;
- дјечије незадовољство и напетост празнити кроз физичке активности, спортом или умјетношћу, кроз смирен пријатељски разговор, заједничке излете с вршњацима кроз све активности које су дјечи занимљиве и угодне;

•разговарати с дјецом о појавама насиља у школи и сазнати шта дијете мисли зашто се дјеца туку, да ли је то „кул“понашање у њиховој школи?

Листа (дјечији психијатара Редл) могућих поступака код дјеце неприлагођеног понашања

1. Планско игнорисање
2. Давање сигнала
3. Блискост и контрола додиром
4. Укључити дијете у неку интересантну активност
5. Изразити симпатију и интересовање за дијете
6. Ублажити напетост дјетета кроз неувредљиву шалу
7. Помоћи дјетету да савлада препреку
8. Тумачење као помоћ
9. Промјена групе или одјељења
10. Рреструктурирање
11. Директни захтјев
12. Ограничити простор и средства за рад
13. Дијете искључити из групе када нема другог рјешења
14. Повремено, ако је неопходно, забранити неку активност

Закључак

- Активности у школи требале би ићи смјером:
- чврста сарадња са родитељима и обучавање родитеља у препознавању и третирању агресивног понашања дјете;
- квалитетна настава;
- континуиран и адекватан надзор;
- помоћ ученицима у стицању самопоуздања;
- чврсто устројена правила понашања и њихова досљедна примјена;
- праведне и досљедне дисциплинске мјере;
- кохерентан школски колектив;
- стално истицање примјера позитивног понашања,
- похвале и награде за исто.

Посебан акценат треба бити на:

- активирању ученика у креирању атмосфере узајамне толеранције, разумјевања, помоћи, уважавања

У том циљу организовати разне активности:

- расправе о насилништву на тв, штампи, школи, породици, улици, сакупљати цитате о пријатељству, разумјевању, толеранцији;
- подстицати ученике да хвале једни друге, да чине добра дјела;
- вршити анализу текстова о пријатељству, насилништву,
- увести праксу писања лијепог за свог друга и остављање истог у за то намјењено сандуче;
- организовати расправу на тему кад је неко последњи пут учинио нешто добро за тебе и ти за неког;
- укључити ученике да учествују у изради одјељењских правила и инсистирати да се придржавају истих.

ХВАЛА